

مهناز قاضی مرادی - معرق کار

میراث فرهنگی حمایت نمی کنند

مهناز قاضی مرادی متولد سال ۱۳۴۸ و فارغ التحصیل هنرهای تجسمی است وی از سال ۱۳۶۹ و در دوران تحصیل در دانشگاه به هنر معرق روی آورده است و تاکنون در چندین نمایشگاه آثار خود را ارائه داده است با این هنر جو به گفت و گو نشستیم ایم که با هم می خوانیم.

لطفاً در مورد تاریخچه هنر معرق توضیحاتی بفرمایید؟
تاریخچه این کار از دوران صفوی است که به صورت کاشی های معرق در بناهای اسلامی بوده و این هنر با تکامل به این مرحله رسیده است.
هنر معرق چه جذابیت هایی داشت که توانست به عنوان یک حرفه، شما را به خود مشغول کند؟
رنگ بندی طبیعت و چوبها و نقوش روی آن باعث علاقه من شد یعنی آنقدر تنوع رنگ و نقش در چوبها زیاد است که انسان را علاقه مندمی کند.
کار معرق از ابتدا تا زمانی که به صورت تابلو عرضه می شود به چه صورت است؟
معرق یعنی رفته، تکه تکه، پاره پاره. در قدیم معرق از تکه های کاشی کنار هم به وجود می آمد و یا پیشرفت زمان معرق نیز پیشرفت کرده است. پس از آن معرق با چوب و فلز و صدف و حتی نگین های رنگی انجام می شده نحوه کار نیز به این ترتیب است که طرح مورد نظر را روی تخته سه لا می چسبانیم آن طرح را به صورت آنالیزه شده تکه بری می کنیم بعد از چوبهای رنگی که در طبیعت است جایگزین تخته سه لا می کنیم. در مرحله بعد کار «ساب» می خورد سپس رنگ زمینه روی کار زده می شود و بعد با «پلی استر» یا «تیلر وسیلر» روی کار را می پوشانیم.
زمانی که کار معرق را آغاز کردید فکر می کردید که بتوانید آثار برجسته ای را ارائه دهید؟
به دلیل پشتکار زیاد به خود مطمئن بودم که خواهیم توانست پله های موفقیت را طی کنیم.
با خلق آثار خود چه احساسی داشتید؟

از نتیجه کار لذت می بردم.
در خلق آثار خود از چه منابعی الهام گرفتید؟

از طرحهای استاد فرشچیان و خط استاد جلیل رسولی استفاده کردم برخی دیگر از طرحها نیز ابداعی است.

تاکنون چه آثاری ارائه داده اید؟

سوره و آن یکاد، حمد، تصویر حضرت محمد (ص) و تصویر ذیح اسماعیل توسط ابراهیم و...

هنر اسلامی چه جاذبه هایی داشت که شما بر آن شدید تا آیه های قرآن و برخی تصاویر اسلامی را به صورت معرق در آورید؟

این مساله به اعتقادات ما برمی گردد این اعتقادات جاذبه های خاصی دارد.

آشنایی شما با قرآن از چه زمانی بود؟

از دوران کودکی در ماه مبارک رمضان در منزل مادربزرگم هر روز یک جزء قرآن را می خواندیم و از آن زمان به صورت عادت در آمده است.

برنامه های آینده شما چیست؟

سعی می کنم از کوچکترین وقت برای ارائه کارهای جدید استفاده کنم. چه مواردی مد نظر تان است؟

بیشتر طرحهای اسلامی را که به ریشه و سنت خودمان برمی گردد کار می کنم. در کار معرق رعایت چه ویژگی هایی ارزش محسوب می شود؟

طرح، و برش در کار معرق اهمیت فراوانی دارد همچنین رنگ بندی نیز بسیار حساس است.

در کدام دوره کار معرق متحول تر از دوران های دیگر بوده است؟
عصر صفویه.

یعنی کارهای امروزی در قبال کارهای گذشته ارزش ندارد؟

به آن صورت نه، در دوره صفویه ایده ها بکر بوده است. در حال حاضر هم کارهای زیبایی انجام می شود استاد ایابا از جمله این اساتید هستند.

بین معرقهای دوره صفویه و دوره فعلی چه تفاوت هایی مشاهده می شود؟

در دوران قدیم پرسپکتیو وجود نداشته یعنی همه چیز را سطح به سطح در نظر می گرفتند اما در حال حاضر برش و پرسپکتیو بسیار رعایت می شود.

تاکنون در چه نمایشگاه هایی شرکت کرده اید؟

نمایشگاههای قرآن، نمایشگاههای بین المللی، میراث فرهنگی و نمایشگاههای سراسر کشور.

آیا برگزاری کلاسهای آموزشی در سطح حرفه ای از سوی اساتید برجسته برای هنرمندان معرق کار می تواند در تحول این هنر موثر واقع شود؟

بله، صد در صد.

هنرمندان معرق کار ما در حال حاضر تحت حمایت چه ارگانی هستند؟

فقط میراث فرهنگی، نمایشگاهها را برپا می کند اما به صورت کامل حمایت نمی کند.

از دیدگاه شما آیا هنر معرق کاری در جهت اعتلای فرهنگ اسلامی موثر بوده است؟

بله.

از چه بعدی؟

آداب و رسوم و فرهنگ اسلامی را به نمایش می گذارد.

چه توصیه هایی به کسانی که در آغاز راه هستند دارید؟

توصیه من این است که حتماً زیر نظر یک استاد کار کنند چرا که اگر از ابتدا قلم را کج بردارند به راه آوردنش بسیار مشکل است.

هم ولا هم يحزنون

ج

أَصْحَابُ النَّارِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هُدًى لَكُمْ وَإِن سَأَلْتُمْ

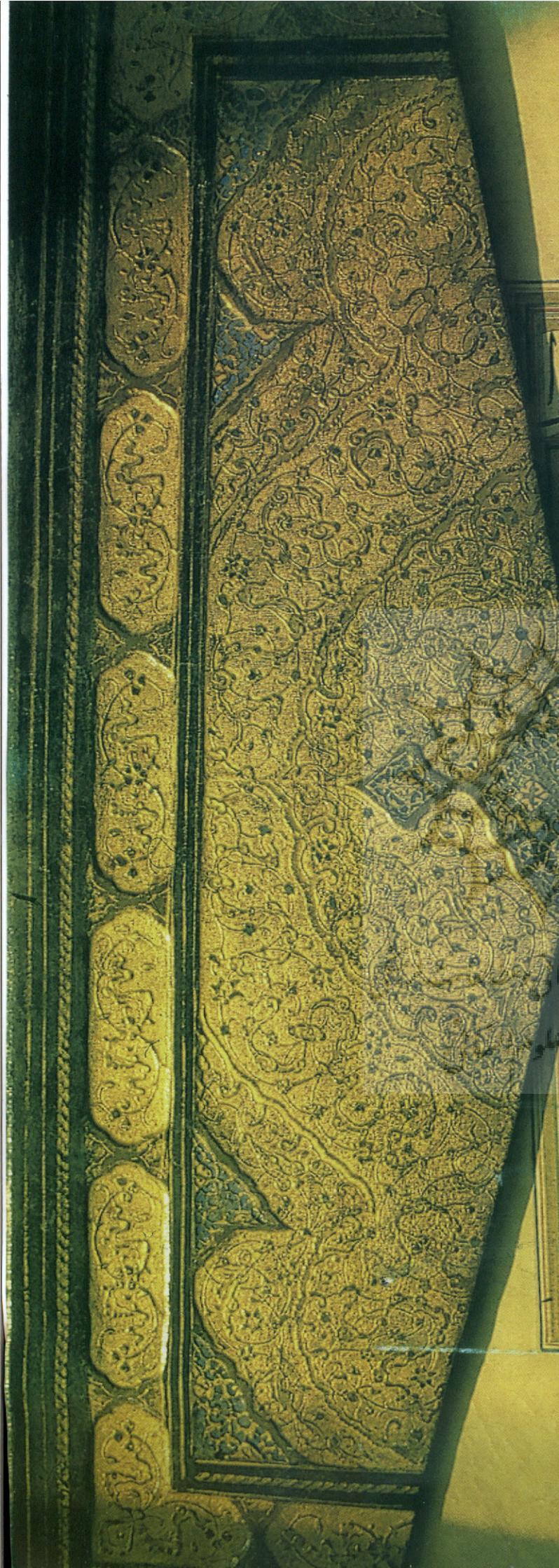
فَاخْرَجْنَاهُمَا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى
حِينٍ فَتَلَقَى آدَمُ مَرْيَمَ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ
مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

فِيكَ الدُّرُوزِيَّاتِ سِرِّ الْأَنْبِيَاءِ

الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ
فَارْمَبُورِينَ وَأَمِنُوا بِمَا آتَيْتُكُمْ مَصَدَقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا
تَكُونُوا أُولَئِكَ كَافِرِينَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ
فَاتَّقُونَ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

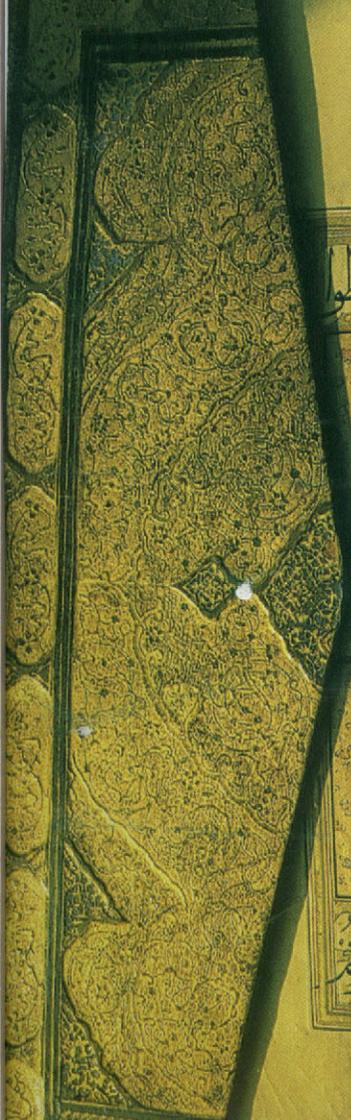
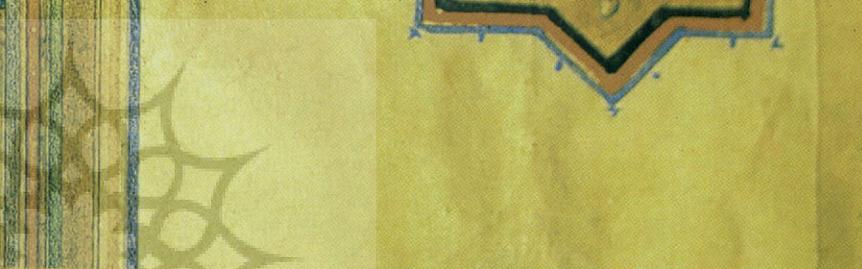
مَرُوزِ النَّاسِ بِالْبِرِّ وَتَسْوِرِ أَنْفُسِكُمْ وَأَنْتُمْ

بِقَدِّهَا
قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
عَرَضَهُمْ
صَادِقِينَ

قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
عَرَضَهُمْ
صَادِقِينَ

قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
عَرَضَهُمْ
صَادِقِينَ

عَلَّمَهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقَالْنَا اهْبِطُوا

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى
حِينٍ فَخَلَقْنَا آدَمَ مِنْ طِينٍ كَلَّمَآتٍ فَتَلَّكَ عَلَيْهِمْ هُوَ
الْقَوْلُ الرَّجِيمُ فَخَلَّاهُمْ أَهْبَطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَأَنَّا يَا آدَمُ
سِتْرِي هَذَا مِن تَحْتِهَا فَإِن مَلَاحُظْتَ عَلَيْهِمْ وَلَا تُمْسِكْ بِحُزُونٍ
وَالْبَيْتَ كَسَفَرٍ وَأَوْكُنُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

هَمَّ فِيهَا لِلدُّنْيَا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ الْأَكْبَرِ

أَلَمْ نَعِشْ عَلَيْكُمْ وَأَوْفَيْنَاهُمْ مِدَىٰ أَوْبٍ مَّعْدُودًا وَإِن مِّنَ
فَازِحِينَ وَأَسْبَغْنَا أَتْرَابًا لَمَّا خَسَفْنَا بِالسَّحَابِ عَلَيْكُمْ وَلَا
تَكُونُوا أُولَئِكَ الَّذِينَ نَسُوا مَا بَالِيغِي عُتُقَانِي وَلَا يَأْتِيهِمْ
مَاتُورِينَ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُوا بِالْحَقِّ وَتَكْفُرُوا
وَأَجْمِرُوا الصَّلَاةَ وَآثَرُوا الرَّكْعَةَ وَآذَنُوا مَعَ الْكَافِرِينَ

لَا مَرُومَ لِلنَّاسِ بِالْبِرِّ وَتَلَسُّوا نَفْسَهُمْ وَلَنَنزِعَنَّ

سَمَوَاتٍ وَهُوَ رَكِبٌ فِي سَمَاءٍ مِّن لَّدُنَّا وَآدَمُ الْبَرُّ

وَأَدَّأ إِلَىٰ بَابِ الْأَرْضِ طَلْحَةَ قَالَ الرَّجُلُ لِمَا مَن
بِهَا سَمَاءٌ وَكَيْفَ تَأْتِيكَ السَّمَاءُ وَتَقْدِرُ عَلَيْكَ
قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ وَرَبُّكَ أَرَادَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا مَرُومًا
عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنبئوني بأسماء هؤلاء إن كنتم
صَادِقِينَ قَالُوا سُبْحَانَكَ إِنَّا كُنَّا عَلَيْنَا أُنُوكًا

إِنَّكَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ فَالْيَا آدَمُ

اسْتَأْذِنِي فَمَا آذَنَّاكَ أَمَا نَسَيْتَ قَالَ لَا تَقُلْ لَكَ
سَمَوَاتٍ وَالْأَرْضُ وَاللَّهُ سَائِدٌ وَرَبُّكَ كَرِيمٌ
لَقَدْ عَلَّمْنَاكَ الْوَسْطَانَ وَالْحَدَّ وَالْإِدْمَ فَتَكِبُوا الْإِسْلَامَ
لِيَسْتَكْبَرُوا وَكَانَ وَالْحَقَّ قَوْلِي وَطَلْحَةَ الْأَدْمَ لَكَ أَنْتَ
فَكَذَّبْتَ الْحَقَّ وَكَلَّمْتَهَا وَمَكَانًا حَيْثُ سَمِعْتَهَا وَلَا تَقْرَأُ هُنَّ

الشُّجْرَةَ وَكَانَ الْجَانُّ مِمَّا خَلَقْنَا وَالشَّيَاطَانَ

